

JURNAL,

PENTRU RESPANDIREA ȘTIINȚELORŪ NATURALE ÎN ROMÂNIA.

Redigeat

de

Professor Dr. Iuliu Barașu și D. Ananescu.

Coprire: Toaleta dómnelorū. romane — Lupta Taurilorū. — Cursorii în Anglia.

Toaleta damelor în Roma antică).*

În jurnalul nostru care, conform cu numirea sa de „*Natura*“ tractează tot d'auna despre lucrurile *naturale*, vom tracta astăzi despre un lucru cu totul *nenatural*, fiind că falsifică natura; după conosciuta regulă că extremele opuse, se întilnesc în lume. Acestu lucru ne-

*). Veđi. Raumer's Almanach.

natural despre care vom vorbi acum, este coafura și rumeneala damelor antice.

Un omū spiritual a ȃis că cuvântul de bătrână și urită nu esiste pentru secul frumosū; aste suntū nisce ȃiceri care, fetele Evei se silesū tot d'auna a le scóte din lescionul ómnilor civilisați; dar póte să'și inchipuească

cineva că asta este numai o tendință modernă, fructele seculului nostru, de aceea vom arăta în acest articol (estras după *Raumer*) ca încă 'nainte cu două mii de ani, femeile din Roma aveau și ele această slăbiciune. Eecă cum se exprimă celebrul istoric.

În timpul decadentei Romei, când bogățiile lumii despoiată se risipiră fără milă de către Romanii deveniți oameni de plăcere dar nu numai de resbellă; în acestu trist timp, lăcșul damelor romane a crescutu într'unu modu așa de desfrinat și de necredut, în cătu în interesul istoriei culturei umane, este demnu d'a vorbi ceva despre densusul.

Lucian, acest celebru autor care a desemnat cu trăsuri de maestru moravurile d'atunci, dice „Dac' ar vedea cineva o dămnă romană în momentul cându se scăle din somnu, o să creadă ca a vedut una din maimuțele numită Pavian care și ea este foarte urită, fiind că are facia zugrăvită cu felurimi de colorii.“ Ca să înțeleagă cineva adevărul expresiunii lui *Lucian*, este destulă ca să descriem cumu s'a înfățișat obrazul unei dămne romane în orele de dimineață când și făcea ea toaleta.

Tot obrazul dămnei era acoperit c'o cocă de pâne moiată în lapte de măgăriță. Laptele de măgăriță a jucatū în antichitate un rolū mare, fiă ca remediu în malatiile plămănilorū, fiă ca cosmeticu pentru a întari pelea omului. În privința acestui lapte, autorii anticii au povestitū miraculi. Așa dice *Synesius* că laptele măgăriței se face nevădutu când il lassă cineva câteva zile într'un vasu. Alții au povățuitū ca să se scalde cineva de șapte-deci de ori în lapte de măgăriță într'o zi, ca să intinerescă și lucru curios erau nisce dame romane care au urmatū această povăț. Cu ce folosū? Despre această nu vorbesce istoria. *Plinius* dice că Împărătesa Poppaea socia lui Neron, în călătoriile și'n preumblările ei, era urmată tot d'ăuna de turme de măgărițe ca să se pătă scalda în tot minutulū în lapte de măgăriță. Dar și pēnă în zilele năstre, măgarulū a rămasū ca o ființă pucin stimată, dar măgărița este și acum foarte căutată pentru laptele ei. Unii medici (s.e. *Guy Patin*) dice c'a vedutū mulți oameni care au ajunsū la virsta de 80 de ani, rămăind an-

că tineri la această bătrănețe, fiind că au făcutū cură cu lapte de măgăriță!

Dup'acastă mică excursiune higienică despre lapte de măgăriță, să ne întărcemū la dămna năstră romană spre a asista la toaleta ei de dimineață.

Tătă năptea, obrazulū ei a fostū acoperitū cu pasta (coca) cosmetică care, uscându-se, a crăpatū în mai multe locuri și a dat obrazulū înfăcișarea unei figure de gipsu crăpatū. Dar printr'acastă faimășă pastă (invențiunea numitei împărătese Poppaea) pelea s'a făcutū foarte mōle și delicată. Acum, dămna se destăptă și dă la o parte perdelele ușei dormitorului ei; 16 fete tinere sclave intră acumū ca să facū toaleta stăpănei lorū. Tocmai ca în Egiptū fiăcare parte a corpului omului avea mediculū lui, așa și fiăcare parte a corpului stăpănei, avea o deosebită servitōre care în tōtă viața ei nu făcea altū nimicū de cătu a se ocupa și a se gindi cumu pōte să perfecționeze mai bine partea precioșă a stăpănei selle care îi era confiată.

Cea d'ăntea servitōre care se presinte, se numia *Scaphion*, ea mōie cōja obrazului cu laptele de măgăriță pr spătu și caldū; pe urmă vin fetele „pictōre“ care pun pe obrazū colorii albe și roșie, care zugrăvescū cu negru sprāncenele și care cureță dinții cu felurimi de pulbere și esențe. Tōte aceste diferite ocupațiuni și obiecte erau coprinse sub numirea comună grecă: *Cosmetica*, și aceste servitōre s'au numitū *Cosmettele*. Căci trebuie să dicemū: întocmai că acumū într'o societate cumū se cade (comme il faut) tōte lucrurile de mode trebuie să vie din Paris, altmintrele n'au nici o valōre, asemenea și dămnele romane stimarā pentru toaleta lorū numai lucrurile și numirile grece, acea ce nu venea de la Elada, nu avea nici o valōre. Așa dar să asistămū și noi cāt va timpū la lucrarea Cosmetelorū.

Fata „Phiale“ începe lucrarea ei de pictor cu două colorii, adicū albū și roșiu care le pune pe obrazulū dămnei salle, dar pēnă nu începe această operațiune, suflă pe o oglindă și o dă dămnei ca s'o mirōse; dēca dămna gășia că oglinda n'are unū mirosū uritū, atunci făcea unū semnū cu capū că Phiala are o resuflare plăcută și este demnă a o servi astăzi;

dar deca dómna se necăjesce și face un semn de neplăcere, atunci vai da biata róbă care este pedepsită cu bătaie de ce a neglijat și n'a ținut astăzi în gură nisce pastilii odorante, ca gura ei să aibă o odóre plăcută, și în locul ei vine o alta mai demnă care móie rumeneala cu spuma ei din gură și o pune pe obrazul dómnei; căci era atunci o idee că numai muiată cu spună de dimineață, rumeneala se pune bine pe obraz.

Câtă despre rumeneală, deja în antichitate femeile au avut o mulțime de rețete pentru acesta. O dómna romană „bine educată“ păstra rumeneala ei ca un Amulet într'o cutiuță de fildeș sau de cristal de munte. Pucine din rumenele era de natură minerală (s.e. albă de plumb sau ceruse, care se întrebunțeau și astăzi la unele persoane pentru acestu sfințit nobil) pe când cea mai mare parte a rumenelilor era de natura organică, adică provenind din plante sau din animale; prin urmare erau mai pucini vătămătoare sănătății de câtă cea mai mare parte a „Cosmeticelelor“ d'astăzi. Partea principală a rumenelei roșii era un mușchi care crește și acum pe țărmurile mării Mediterane și din care, locuitorii d'acolo preporă o coloră numită *lacmus*, dar și planta: *Anchusa tinctoria*, servea la acestu scop; apoi în contra petelor de sóre, s'a întrebunțat o apă în care s'a fertă lăna murdară a oilor din Attica și pulberea escrementelor crocodililor din Egipt.

Dar pe când „Phiala“ este ocupată încă cu zugrăveala, camarada ei „Stimmi“ astéptă cu nerăbdare la un semn al dómnei, ca să vie și să i zugrăvescă sprâncenile și cenele c'o materie neagră făcută din mineralul blenda, antimon și de fuligo (funingine) și acum femeile din orientu privesc ca culmea frumuseții d'a avea sprâncene și cene vâpsite negre, ba încă sprâncenile trebuie să stea țepene ca fôrfecele racului, și asta a fost atunci în Orientu, idealul frumuseții.

După ce „Stimmi“ a terminat misiunea ei, vine „Mastiche“ c'o pensulă de dinți și c'o cutie de Mastix din insula Chios. Dómnele romane aveau obicei d'a ține în gură în toate diminețile acestu mastix, ca un remediu în contra stricăciunii (putredirea) dinților, adică

când, aveau încă dinți, un casu rar; căci cea mai mare parte a acestor dómne, perdeu dinții lor naturali și purtau în gură dinți artificiali. În casul acesta, servitorea Mastiche avea datorie a lua în toate diminețile dinții artificiali din cutia ascunsă unde erau păstrați noptea și a i pune în gura stépănei selle c'o abilitate deosebită în câtă illusiunea era perfectă.

Acestu obicei d'a purta în gură dinți streini, este fôrte vechiu; căci deja în legea romană numită de 12 table, se găsește menționat casul juridic despre un cadavru în care s'a găsit dinții falși legați cu aur (intocmai cum fac încă astăzi mulți dantisti); apoi prin *Marzialele* (poeziile) lui *Martial* se vede că în timpul lui, acestu obicei era încă mai răspândit și mai comun; căci acolo citim următorul vers:

Femeo, ce vrei cu mine? Eă nu curățu dinții *cumpărați*. Eă sunt servitorul dómnelor ținere.

Multu timp, bărbații au protestat în contra acestei falsificațiune; dar fără folos, căci moda, acesta forța omneputinte la seculu frumosu, era în tota gloria ei, atunci ca acum. Eccă unele d'aceste epigrame alle lui *Martial* în contra dómnelor romane:

Galla, toaleta ta se compune d'o mie de minciuni;
tu ești născută în Roma
și perul tu roșu la Rinu;
seara tu pestreți sub chei
nu numai rochi ci dinții tei;
duo părți din tine ce a plăcut mie
se află sêra băgate în cutii;
de aceea nu pôte un om să i dică te iubesc
căci aceea ce iubesc, nu ești tu,
și aceea ce ești tu, nu iubesc.

Să ne întorcem ărași la toaleta Dómnei noastre.

Dómna noastră este încă departe d'a termina toaleta sa, de și numitele servitore au terminat misiunea lor d'astăzi și au scapat, căci acum vin artistele de coafure țindu în mână o mulțime de còde, de plete și alte asemenea producțiuni care imită Natura c'o perfecțiune admirabilă, căci aceste coafore artiste erau silite *după lege* a învăța artea lor mai multe luni;

legile romane în timpul d'atunci care n'au cerut nici o diplomă pentru medicu, erau mai rigoroase în privința Coaforilor.

Dar éccö capriciu modei! Astăzi când o damă are nenorocire sa nască cu părü roșiü, este neconsolabile și căuta a ascunde acestü defectü al Naturei; dar în timpul romanilor din contră, dómnele d'atunci au priyitü përu roșiü ca cea d'ântëiü condițiune a frunuseței, și „Nappa“ (numirea fetei Coafore) vine acum și pune pe përulü dómnei o pomadă galbenă-roșie provenindü de la parfumarü din Gallia care erau atunci (ca și acumü) vestiți pentru parfumeriile lorü.

Acumü vin tóte servitórele ca să iea parte la construcțiune artistica cea mai complicată ce se urmédă pe capulü dómnei. „Kalamis“ ține în mână un ferü arđetör și lucreadă cu dënsu c'o mare abilitate făcëndü përulü crețü, pe cândü „Psecas“ stropesce pe dënsü untulü aromaticü cellü mai prețuitü d'atunci (oleum Nardi) și din gura ei ploă tóte esențele aromatice provenindü de la Antiochia și Al ssandria. Dupö dënsa, vine ró-

ba „Kypassis“ sclava favorită din casă; misiunea ei este d'a face peste Coafure din përü ca o corónă sau un turnü și o face ast-felü ca acestü turnü să ție numai d'unü singurü acü mare d'o lungime de 7-8 țoluri: (police) și lucretă c'o mare artă, presintändü differite figure mitologice, precumü Venus și Amoru intrigele întro dënsa și Iupiter; într'unü cuvëntü nisce tablouri d'amorü și seducțiune. Dar turnulü de përü era încongioratü de mărăgitarü, de pene strălucitóre (luate) dela passerü esotice și de florea Lottos (Nelumbium aquaticum) etc.

Acumü toaleta dómnei nóstre romane este terminată, sclava „Lattris“ aduce o oglindă de metal ornată cu petre preciose, ca dómna să se uite într'ënsa să vedă déca e bine făcută. Domna se uită în oglindă, și-găsesce că toaleta ei d'astăđi a reușitü bine; c'o zembire de mulțime ca congedadă pe servitorele ei și noi s'o rugămü ca să ne dea congediü și noă și lectorilorü nóstri care au asistatü cu atăta răbdare la acéstă faimosă toaletă matinală.

B.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

O luptă de tauri.

Când călătoream în partea meridională a Franciei m'am oprit câteva zile și în cetatea Arles, aprópe de Avignon, renumită pentru mulțimea antichităților și a monumentelor ce posedă, între care mai vrednice de însemnat sunt un thaatru în ruine și un amfiteatru întregü conservate din timpü Romanilor. Într'acest din urmă edificiü este obiceiü și astăzi d'a da câte un spectacol, duminica, la fiă-care duce sau trei septemăni o dată punând în luptă deosebite animale feroce și mai cu sémă tauri. Se 'ntimplasse să mă aflu acolo într'o duminică când s'a dat în amfiteatru o luptă de tauri; am avut dar curiositatea să asststü la o asemenea scenă și éccö ca am vedüt.

Amfiteatrul este un mare edificiü rotund avënd împregiur aprópe 80 de colóne și arcade, în äntru și'n miđloc se afla un spaciü asemenea rotund acoperit cu nisip unde se face lupta. Acestü spaciü se numesce arenă, érá împregiur unde stău spectatorii sunt trepte cir-

cularii care merg pënë la partea cea mai de sus, astfel că arena se póte vedea din tóte puncturile amfiteatrului. Arena este împărțită în duce, din care o parte îngradită circulariü în miđloc, unde stău luptătorii, érá cea-l-altă tot spaciul care rămäne p'impregiur pe unde alérgă taurii și unde se află un om făcut de lemn și îmbrăcat în colorü deschise, precum roșiü și galben ca să priméscă loviturile animalelor întăritate.

Mai înteiă musica începe a intona un imnü resbelnicü și'n tot amfiteatru domină o mare tăcere. În timpul acesta se deschide pórtă arenei și introduce un taur, atunci musica încetédă și începe lupta între taur c'un singur luptător; acesta are de scop a apuca pe taur de córne și a'lü trânti, la pământ, décă póte, (într'acésta stă tot meritul luptătorului). Tauru caută a se apëra sau a attaca cu córnel pe luptător décă este mai sëlbatice și se gonesc pe arenă în pregiurul spațiului central închisü unde se află cei

Lupta Taurilor.

I-alți luptători aces-
tia sunt îmbrăcați în
costumuri bizare de
colori variate și ar-
mați cu bastoane pu-
ternice purtând în
virfu câte un mic stin-
dard tricolor; cînd
luptătorul este oste-
nit se retrage și ese
un altu. Tauru se pre-
umblă tot d'auna îm-
pregiurul spațiului
închis ude se află
luptătorii și ficsănd
pe cellu cu colorii
mai vii; s'a întemplat
că un taur mai cu-
ragios și iritat peste
măsură a sărit în
spațiul luptătorilor
căutând a face reu
la mai mulți, atunci
spectatorii strigă din
tôte părțile amfi-
theatrului și produc
un sgomot fôrte ma-
re, toți luptătorii sar
cu bastoanele și si-
lesc pe taur să ese
afarô, éra luptătorii
d'afară trec în ântru:
taurul iritat se repede
atunci și dă mai mul-
te lovituri omului
de lemn. Îngrijitorii
deschid pórta are-
neî, taurul ostenit
fuge afarô și'n lo-
cul lui vine altu, și
lupta re'ncepe. Ta-
urul acesta avea aer
mai selbatic, se'ncura
împregiurul luptăto-
rilor, ridică capul în
sus spre spectatori,
ficsa apoi omul de
lemn îmbrăcat în
roșiú ce se afla în
oculul seú, îlú pri-
vea din tôte părțile,

se repeđia din când în când 'i da câte o lovitură cu córnela și începea éráși ase încura prin arenă.

Acum spectatorul era mai curios, căci în loc de unu erau doi luptători pe un taur; dar taurul vedându-se incongiurat de doi său de mai mulți se învîrtesce ne'ncetat impregiurul seú și caută mai mult să se apere de cât să attace. Decă este întăritat prea mult se repede cu 'nvierșunare asupra unia, cei-l-alți 'lú apucă pe din dărăt, atunci tauru se 'ntórcé la dênșii și luptătorul amenințat scapă, énsă după ce a depărtat pe cei-l-alți se 'ntórcé érá la cellú d'anteiú și'lú gonesce în tótă arena, acesta 'lú minte schimbând direcțiunea gónei, cércă să'lú apuce de córnela și tauru caută a'i da lovituri și a'lú împunge; luptătorul vedându-se amenințat se retrage și taurul iritat se repede érá la omul de lemn și'i dá cu córnela o mulțime de lovituri péné când 'lú frânge său 'lú restórnă. Când énsă taurul este întăritat peste măsură, 'lú gonesce cu 'nverșunare și caută să facă reú, atunci luptătorul ca să scape trece în Amfiteatru, spectatorii încep a striga, în cât se face un mare sgomot; cei-l-alți luptători 'lú amenințó cu bastónele, îngrijitorii deschid porțile arenei și taurul ostenit fuge afaró.

Dup'acésta urmédă unul din cele mai fericite între acte ce'si póte cineva imagina, și într'adevăr: pe arenă luptătorii unii se odihnesc, alții ac eserciții și preparative pentru lupte noi, aduc un alt omú de lemn mai mare avénd o mașină în ántu, care'lú face ca la fiá-care lovitură să scótă câte un țipăt și să facă câte o mișcare; p'în loge, pe sub arcade, p'în galerii și'n tot Amfiteatru spectatorii încep a se preumbla în tóte direcțiunile și musica întónă imnele cele mai esaltante, pare că assistam la o nuntă universalé!

Intr'actu se termină și încep érá luptele. Acum scósseră doi tauri care avéú un aer cu totul sélbatic și începură mai ánteiú a se lupta între dênșii, a se încura peste tótă arena; un semnal se dede și luptătorii esiră. De rândul acesta lupta párea a fi mai seriósă; taurii se uitaú speriați în tóte direcțiunile, la spectatori, la luptători și apoi se repeđiau aménduoi și dáu câte o lovitură omulú de lemn care res-

pundea prin câte un țipăt și câte o mișcare. Lupta se făcea cu calcul și cu plan; luptătorii după ce attacaú pe tauri 'i separa și'i făcea sú'i ónéscă, énsă în direcțiuni oppuse astfel că la éstremitatea arenei luptătorii se 'ntálniau peptú în peptú și se retrágeau împreună, taurii se 'ntálniau assemenea 'și dáu unul altuia câteva lovituri cu córnela și apoi se repeđiau aménduoi la omul de lemn, care la fiá-care lovitură scotea câte un țipăt și făcea câte o mișcare din capú său din mánă. Asta înviersuna și mai mult pe tauri și'i făceau să repete loviturile. Era un spectacol într'adevăr amuzant și amfiteatrul resonă de risuri și de aplaude.

Am đisú mai sus că scopul unui bravú luptător eate d'a apuca pe taur de córnela spre a'si mészura puterea cu a lui, dar se scie că taurul este unul dintre animalele cele mai puternice în cerbice, astfel în cât un luptător fără esperiencă care ar apuca p'un taur de córnela și'lú ar ține stráns este aruncat la o mare distanță. Câte o dată se 'ntémplă ca taurul să sdrobéscă cu córnela membróle luptătorulú, să'lú strápongă și să'i verse mátele. Intr'adevăr este o scenă înfiorátóre a vedea vészări de súnge într'un amfiteatru, cu tóte acestea împérații Romani. mai cu sémá Neron, Caligula, Diocletian etc. gásiau o plăcere și se desfátau la privirea unor assemenea scene.

În Spania, lupta taurilor este una din cele mai mari amusări publice. Mai tóte orașele aú câte un circ făcut pentru acest obiceiú. *Coliseo de los toros* la Madrid póte conține mai mult de 10000 spectatori, și la Sevilla esistă o scólă de *Tauromachie*. Cei mai bnni tauri destinați pentru aceste lupte se aduc dela *Xorama* (Castilia) și din Andalusia: acolo 'i nutresc în păduri sélbaticé și tráesc în libertate.

Se deosebesc acolo mai multe feluri de luptători, unii cálare îmbrăcați cu costumuri strelucítóre și purtând lánce de 3 metri de lungi, acestia încep lupta; alții sunt pe jos armați cu săgeți purtind mici stindarde de diferite colorii și pe care le 'nfig în carnea taurilor; alții numiți omorítóri, pórtă sabia într'o mánă și'n cealaltă un drapel mic de mătase roșie, acestia aú privilegiul d'a da taurilor lovituri de mórte. Când se 'ntémplă ca tauri să omóre vr'un lup.

tător d'acestia numai de cât un altu 'i ia locu. scop pe d'o parte a perpetui suvenirul crudi-
 Luptele taurilor în Spania sunt totd'auna meï vechilor Romani, érá pe d'alta a descep-
 sãngerôsë și s'au încercat de mai multe ori să ta și întreține curagiul bărbaților bellicoși
 le introducă și'n Francia dar a fost fără succes. (resbelnici). A.
 Probabil că obiceiul acestor lupte are de

Cursorii în Anglia.

Anglia, este țerra unde jocurile gimnastice sunt dezvoltate în cellu mai mare grad. Tote exercitiile corporale care au dreptu scopu a întari muschii, suntu foarte la mode acolo. În toate țilele, se facu prinsore între cursorii pe jos, cine străbate în fuga un spaciū mai curind? Sau cursorii între Cavallerii, cine fuge mai iute c'un calū; asemenea suntu acolo la ordinulū țilei o multime de alte jocuri de forție, precum este celebrulū Box, adicō un felū de duelū, dar nu cu pistolū sau sabie, ci cu punmnū Un duelistū Boksar, pōte s'omōre mai sigur pe adversariul seū de câtū un pușcașū bun care 'm pușca. Astā datā vom țice ceva despre cursorii pe josū în Anglia.

Un cursorū de meserie în Anglia, trebuie să se prepare la acéstā profesiune, printr'o dietā severā și sistematicā: ellū trebuie să schimbe cu totul obiceiurile sēlle de mai nainte. Așu s. e. nu trebuie să fumețe, să lase beutura de cafea și de lucrurile spirtōse, și la tōte mănăcările sēlle, trebuie să bea numai o cașcă de ceaiū. Apoi mănăcările sēlle trebuie să fie regalate după cantitate și timpū într'unū modū fiesū; căci ellū cãnteresce tōte bucatele și nu trebuie să mănănce într'o ții mai multū și într'alta mai pucin. Obiectele de căpetenie alle bucatelorū sēlle suntū: carnea de vacā friptā, costițe și grișū; ellū trebuie să puie tōte silințele sēlle ca să nu se ingrașe. Un cursorū c'o burtā mare, este un lucru foarte meprisalū în Anglia; căci ellū este tot d'a una învinsū de către concurenții seï. Într'o ții, s'a prezentat pe arenā un cursor c'o burtā; publicul l'a priimit cu un huetū; însă ellū s'a scusat și a făgăduit că în cursulū viitor va fi slab și 'ntr' adevēr în al duoilea curs (peste câteva luni) s'a prezentat subțire ca unū baston.

Cursorii au o deosebitā methōde de tractare spre a slăbi și a perde burta. Acéstā methōdā consistā într'o transpirațiune naturale sau artificiale. Vrea un cursor ca numai o parte (un organ) a corpulū seū care e prea încărcatā cu grāsime, să se slăbiască și să pērdā grāsimea, atunci ellū învelesce acéstā parte a corpulū c'un mare numărū de cērșiafuri și fuge câtū se pōte de iute câteva ore neîntreruptū. Dar decā vrea ca tot corpulū lui să se slăbescā, atunci întrebunțeadā methōdā idropatic'a lui Priesniț; adicō se desbracă, învelesce tot corpulū c'o multime de cērșiafuri naū, se acopere c'o păturā (invelitōre) de lãne și se culcă în patū, remãind acolo în transpirațiunii ore întregi; dar ia și medicamente productōre de transpirațiunii; când a început a se slăbi, începe a face exerciții de cursorii. În acestu timpū, confiența în sineși sunt odihna morale și cele d'antēiū condițiuni de reușire. Un cursor care se teme multū că va fi biruitū, acela va fi negreșitū în adevēr biruit.

Suntū în Anglia deosebiți medici care se ocupă cu aceste cure și e curios a vedē că, carnea omulū care mai 'nainte era mōle și umflatā, devine tare ca marmora și cum toți mușchii devin elastici și energici. Un alt effectū al acestei cure este, că corpulū cursorulū devine nesimțitor pentru influințele vătēmātōre alle atmosferei; ellū nu se mai răcesce prin vântū, ploii și frigū. măcar că corpulū lui să fie acoperit cu nedușelā. Eccō că prin astū-felū de exerciții corporale gimnastici și igienici, poporul englesū a ajjunsū a fi cellū mai robustū cellū mai cutesător și cellū mai liberū; căci nici libertatea nu pōte să înflorească la un popor enervatū, fără țaria corporale și fără energia morale. B.

Comunicațiuni științifice.

Fiă-care aduce probe noi de interesul general ce inspiră grădina de aclimație din tabla (pădurea) Bolonie de lungă Paris. D. George Legrand a găsit pe țărmurile de la Treport un animal marin ce judecă a fi demn de curiozitatea publică și numai decât se grăbesce a-l trimite la aquariul de la Paris. Acest animal este un hippocamp sau calu de mare, prea rar în Océnul Atlantic și mai comun în Mediterana. Este unul din pescii cei mai curioși ce și pôte cineva imagina: ellu are capu, gātu și cōma d'un calu, notătorele selle sunt îndreptate ca duoe urechi și corpul se termină printr'o cōdă de șiopirlă. Acest animal se află desemnat de pictori mitologi la carul lui Neptun. Uniș Savanți conchiologi din Englitera și din Olanda negă că ursinii marini pot să rōdă rocele unde și găsesc; ei nu admit că un animal mōle și gelatinosū să pōtă săpa găuri profunde în rocele rezistențe și compacte precum un gresu quartzos și un granit unul și altu scoțind foc cu amnar, roce pe care industria omului nu atacă de cât c'un fer ascuțitū. D. Frederich Caillard directorul museului din Nantes după numeroase observațiuni făcute pe mărginile Soarei inferiōre și a Finisterului în locuri retrase unde ursinii pătrundători se află în mare număr; s'a assicurat că lucrurile se petrec astfel și că ursinii pătrund chiar rocele cele mai tari. Spre a demonstra adevărul acestor observațiuni a trimis la aquariul de la grădina zoologică ca modul de convicțiune o colecție de ursini cu bucăți de quartz și de granit unde pōte urma lucrarea acestor Echinoderme și invită pe toți savanții să vie să și examineze.

Echinus lividus; sub forma unei mici sfere acoperite de șpini sau șepi care sunt atâtea tentacule, ia punctul seū de résem pe roci cu aste tentacule cārnoșe ca nisce piciorușe a căror elasticitate și permite d'a mișca corpul seū întorcându-se împregiuru și ca virfu unui șpîrnelū. Ellu distruge astfel, cu încetu cu încetu petre și o pface în nisip. Ar dīce cineva la prima vedere că o mănincă, dar ellu aruncă remășițele împregiurul găurei unde ellu se grămădisse precum se vede la săparea puțurilor ar-

teșiane. Eccă cum aquariul împlinesce destincțiunea sa. Deschis la tōte bunele voințe și la tōte experimentețiile științei, justifică numele ce și s'a dat de museu viū al mării. A.

Un bătrîn estraordinar. Jurnalul „Lloyd“ de la Pesta, scrie că în zilele trecute a murit într'un satū în Ungaria un bătrîn de *una sută optzeci și cinci d'anī!* Asta ne aduce aminte că în galleria bătrînilor estraordinari citați în „Macrobioțică“ lui Huffeland, figurează iar un ungur (și numai un ungur) cu 185 anī. Se vede că ungurii au privilegiul d'o viață lungă estraordinare.

Metalulū Thallium D. A. Lamy (fratele D-lui Comandante Lamy, directorul scoliī militare din București) a descoperit acum un metal nou care l'a numit *Thallium*. Écca proprietățile acestui metal: elū colorează flama palidă a gasalū luminos, cu colōrea verde; apoi în spectrulū acestei flame, se vede o singură linie verde așa de bine desemnată, întocmai ca linia galbenă a sarei sau ca linia roșie a litiului. În scarea miaroscopică, această linie are o lărgime de 120, 5 milimetri pe cēnd cea a sarei are o lărgime de 100. Cellū mai micū atom al Thaliului (până chiar la a 50 miliōnea parte a unui gram) arată îndată această linie verde c'o mare lucire. Aste este o descoperire nouă care chimia este datōre descoperirei mare a D-lui Kirchhoff și Bunsen, despre care am vorbit în No. 1, 2 și 4 al acestui jurnal.

Un desemn litograficū pe pom. Să alégă cineva pe un arborū o pōmă frumōsă în momentul când începe a se colora, să taie pe o chărtie litterile care voeste să le desemneze pe pom, să lipescă această chărtie pe pom și s'o lasă acolo cātva timp, până cēnd poma va fi coptă cu totul când va lua această chărtie de la pom, atunci ea va purta pe cōaja ei în desemn alb care va presinta litterile sau figurile cerute.

Destrucțiunea insectelor numite păduci d'arbori (pucerone) se facă într'un modū foarte efficaciu prin fumul de titun sau de reșină care este încă mult mai estine și mai sigură de cât aceia a titunului.

B.